

ГАЗЕТДОН БОНУС:

Учреждение	1 т.	6 т.	во
Учреждение	1-257-50		
Гражданагы	653-		50

Юбртотјасые доныс 30 ур. поны гиждја строкаыс.

Газетсо лодд сүддны Редактсјаа веакыда, лодд пемд новлодлојас-пыр.

ЛУГЫД ТУЈ

(СВЕТЛЫИ ПУТЬ)

Комі Авт. Облаетувса Ісполкомлн да ВКП(б) Обкомлн газет.

РЕДАКЦИЈАЛОН АДРЕС:

Сыктывдинкар,
Вадорвы улч, 41 №
Телефон 56 №.
г. Устьмысльс, Набережная, 41

Гиждјас газетд колд гижны отар лстбокас, мичаа.
Кырыматом гиждјас оз відлаоны.

ПЕТО 12-60 ВО,

быд лун, суботјасд да прачнык мөд-лунјасд-кыңа.

№ 135 (2172)

Пекныча јул 19 лун 1929 во.

№ 135 (2172).

Талун воөөд советјаслн Сыктыв рајонувса сјезд.

Сыктыв рајонувса советјаслн первој сјезд воөөс талун (Јул 19 лунд), 11 час. лунын Совет-партия ужд велддан школаы (Ленін улч, № 5).

Оргкоміссја.

Ставмуывса гөрд лун.

„Војна вермас кыптыны“ — шуис коммунистјаслн Ставмуывса квајтд конгресс, Сјјд конгрессе вөлі мөјму. Колан воыс мытчөдліс буржуазіјалыс војна-кежлө лөбөдчөмсө. Буржуазја корөд сојузникјасөс мед накод төпөдны ужалыс јөбөс—робочейјасөс да крестанаөс. Сотсіал-демократјас луныс-лунө јитчөны буржуазіјакөд, отув лөбөдчөны војутны.

Они быддн гөгөрвоө—1914-1918 воа војна ез вөв медбөрја војна. Капіталістјаслы колөны выл рынокјас, выл мујас, Англија оз лөвав Америкакөд, кыкнаныс зыкөдны Јапоніјакөд, Германија зыкөд Франтсіјакөд да Польшакөд да сің воөд. Быдлаын мір-жылыс сорнытөны, а ужалыс јөз мышку-сајын вөчөны выл пулеметјас, бомбајас, аеропланјас, танкјас, газјас.

Буржуазней государствојас зыкөдны мөда-мөд-костын, а ставныс зілөны жугөдны СССР-өс, шыбытны Совет властөс, бөр бергөдны важ олөмсө, сетны СССР-са ужалысөс капіталістјас да помешцікјас кіпөд-улөд.

Капіталістјас витчысыны СССР-лыс слабөм. А олөмыс петкөдліс СССР-лыс јонмөмсө. СССР-са робочей да крестана пуктөны нөшта жыд мог: ужөд да техникаөд вөтөдны капіталістическеј государствојасөс, өдјөжык течны выл-нога олөм—сотсіалызм.

Војна зугас мјанлыс став

стрөитан ужјасөс. СССР-лы војна оз нов. СССР војналы мунд паныд. Сы-понда СССР шөктыліс став буржуазней государствоы чөвтны, бырөдны војнајас, војна көлү, арміја. Буржујас ез сөглаөитчыны дугдыны вөјутны.

Коммунист Интернационал лөзіс манифест. Манифест чуксалө му-ывса став ужалыс-јасөс мунны војнајаслы паныд, дорјны ужалысөс мед-воөдга государствоөс—СССР-өс.

Коминтерн август 1-өј лунса чукөстчөмын чуксалө став ужалысөс горөдны—мјанлыс оз ков војна, мјанлы колө мір.

Август 1 лунд ужалысөс петкөдласны, мы најө ез вунөдчыны Ленинлыс шуөм-сө: кыптас-кө капіталістјаслн војна, бергөдны шык-јасөд капіталістјас да помещцікјас-вылө, пөртны сіјө војнасө гражданскеј војнаө.

Германијаын, Франтсіјаын, Англијаын, Шветсіјаын коммунист партијајас јона лөбөдчөны август 1 лун-кежлө, Лөбны собраннејас, сјездјас, демонстратсјајас војналы паныд сувтөм-куча, да СССР-өс дорјөм-куча.

Август 1 лун-кежлө колө лөбөдчыны өиктса да карса јачејкајаслы. Коммунистјаслы, комсомольчјаслы, профсоју-никјаслы колө виставны крестаналы Коминтернлыс манифест. Мед быд крестанін, быд робочей төдіс Коминтернлыс шыөдчөмсө.

Мөда-мөдлы отсаан комитетјас бөстөдны сотсіалістическеј ордјыөмө.

Мөскау, 17. Мөда-мөдлы отсаан комитетјаслн тсентралней комитетса прецидиум да украйнаса тсентралней комитет кырымалысны договор сотсіалістическеј ордјыөм нүөдөм-жылыс. договорас урчтөма став-өикас ужыс өиктса кресткомјаслн. Сыыс-өтар сені шуөма, РСФСР-са крестком-пө во-чөжөн стрөитас робочей-крестанскеј Гөрд арміја-лы 5 выл самолөт, а украйнаса—кыкөс.

Шуисны гижыны 100 курс шайт-вылө.

Ленинград. Индустріалізатсја-вылө којмөд зајом бөстны гижөмөдө-нын 100 курс шайт-вылө.

Владимир. Робочейјас өтласөны шөц Ленинградса робочейјас шуөм-бердө Индустріалізатсја-вылө којмөд зајом лөзны корөм-жылыс. „Свердлов“ фабрикын өтө лунд шуисны гижыны 1000 шайт-вылө. Инженерјас да техникјас теплотавојјасыс шуисны зајом-вылө гижыны төлысөс жалованне-вылас.

Кардорса робочейјас выл зајом лөзөм-жылыс.

Архангельск, 17. Робочей-јас собраннејас-вылын корөны регыджыкөд лөзны индустріалізатсја којмөд зајом да көсјысөдны кітајса бандітјас прокатсја-вылө воча кып-пыдөді кутчөны чорыда вит вөса овмөс кыпөдан план олөмө пөртан уж-бердө. Уна коллектив шуис вөчны отчөленне ужалан доныс.

Индустріалізатсја којмөд зајом-вылө лөд пуктөма кык төлысөс ужалан дон.

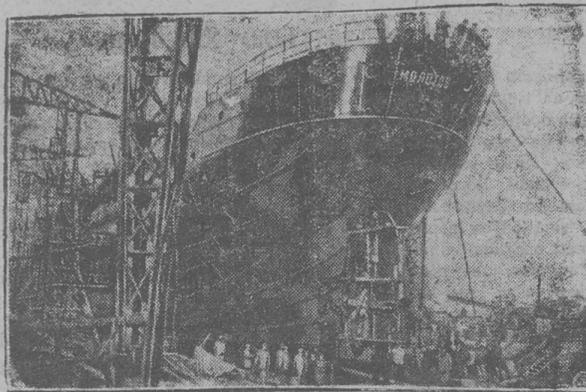
Житомир. Візму ужалан машінајас вөчан заводын да электростантсјаын ужалыс робочейјас гижалысны индустріалізатсја којмөд зајом-вылө. Типографіјаса робочей-јас да печат-бердын ужалысөс сектсјајаса шленјас гижалысны кык төлысөс ужалан дон-вылас.

Корөны регыджык лөзны выл зајом.

Днепропетровск. Фабрик-завод-ывса робочейјас вөчөны шуөмјас, мед регыджык лөз-дасын индустріалізатсја којмөд зајом.

Общественик-активист! велөд зајом нөбөсјас-өс, кыңи бөстны пөльза облігатсја-помыс!

Вөр кыскалан выл судно.

Неважөн Балтискеј заводын помалысны да лөзісны вавылө-нын вөр кыскалан выл кык судно. Картина-вылын: «Молотов» вав лөзтөзис.

СССР-са ужалыс јөз—Харбинса событөјас-жылыс.

Кыкмөдөм вынөдн ужалөм, Осоавиахим јонмөдөм, СССР-өс дорјан фонд вынеөдөм, робочейјас да крестана-кост јитөдсө чорөдөм—воча кык СССР-са ужалыс јөзлөдн Харбинса событөјас-вылө.

Шахтерјас көсјөны кыкмөдөм вынөдн ужавны СССР-өс јонмөдөм-могыс.

Луганск, 17. Округ-пагалаы став рудникјасас мунисны зөв гырыс собранне-јас шахтерјаслн асыввыв-кі-тајса көрттуј-вылын вөлөмтор-куча. Шахтерјас көсјысөдны кык-мында ужавны СССР-лы дорјынсан вынсө кыпөдөм-мо-„Мі, крестана, ставөн өтө-моз, сувтам октабр-са револутсјаөдн перјөмторјасөд дорјыны“.

Луганск, 17. Славјаноборскын крестана обшеј собранне-вылын кітајса көрттуј-вы-вса вөлөмторлы воча шуисны: мі, крестана, ставөн, өтө-моз.

Гөрд арміја оз лөз чіркны совет правительстволье правајасөс.

Верхнеудинск, 17. Иркутск-са гарнизонныс частјас мөдөдисны Ворошилов јорт ним-вылө телеграмма. Сені најө висталөны, мі-пө гөтовөс бөстны кіјө оружјө совет правительстволье правајасөс дор-жыны.

Дөбөс тајө-жө минутас сувтны СССР-өс дорјыны.

Мөскау, 17. ВЦИК-ныма школаыс курсантјас, гөрдар-мејечјас да начсоставыс обшеј собранне-вылын кітајса властјаслн СССР-вылө ук-көдчылөм-куча примөтөм резо-лутсјаын корөны, мед сојус-са правительство примөтас мед чорыд мерајас империалістическеј бандітјаслы паныд. Резолутсјаас шуөма: „Гөрд арміја да сылөд медвоөдга от-радјас-пыщөс ВЦИК-ныма школа лөбөдчөма сувтны ук-көдчөсөс воча, гөтөв көт тајө-жө минутнас правительство

Кыпөдны СССР-лыс вынсө.

Смоленск. Рытывыве об-лаетса ужалысөс војтыр примө-талөны резолутсјајас Гөрд арміја јонмөдөм-жылыс, пук-тыны СССР-өс дорјан фондө 1% төлысөсөс ужалан до-ныс, да чукөрөн пырөны Осо-авиахимө. Сің-жө і сиктјасын.

да компартия чукөстчөм-ку-ча вөрөдчөны паныд вра-јаслы совет государствоөс до-рјөм-могыс.

Ковмас-кө, ас-вөльаыс мунасны РККА-ө.

Мөскау. Војенней школа-јасө подготөвительней Мөскау-са курс-вылын служашчей-чу-көр 34 мөрт, сетисны Рев-војенсоветө отувја шыөдчөм, мед најөс, војна-кө лөб, гі-жасын РККА-ө добровольч-јасө.

Америкаса торгово-промышлөней делегатсја воис СССР-ө.

Америкаса газетјас гижөны СССР-ө мунөд делегатсја-жылыс.

Нју-Йорк. Газетјасын ку-ча гижөны америкаса торго-во-промышлөней делегатсја СССР-ө лөктөм-жылыс. Деле-гатсјаыс петис-нын Берлинсан Мөскауө. Америкаа СССР-а кост вузасан палатаын јура-лыс Шлөј газетса представі-тельјаслы висталө: тајө деле-гатсјаыс-пө абу офтсјалней, СССР-ыс воөм-бөрын оз вөч-ны најө обшеј доклад СССР-ын положение-жылыс, а быд шлен делегатсјаыс вермас вөчны докладсө ачыс, вистав-ны асыс мөвлјасөс СССР-жылыс.

Делегатсјаын 87 пред-ставитель. Најө воисны Мөскауө.

Мөскау, 17. Јун 17 лунд, 12 часын, Мөскауө воис аме-рикаса торгово-промышлөней делегатсја. Белоруссіја-бал-тјас вокзалө волысны паныд делегатсјаыслы представі-тельјас ставсојузса-рытывыв-са төргутан палатаган, Ам-торгоан, заграничакөд куль-турней јитөд кутөм-куча став-сојузса обшествоган, СССР-са да Америкаса печатјасган да с. в. Делегатсјаын воис-ны 87 представитель америка-са гырыс банкјасган, про-мышлөней предпріятөјасган да төргөвей фирмајасган.

Јӱз Гӱн-воӱӱ.

Сӱвет аппаратјасыг весалам шогмытӱм јӱзӱс.

Уӱжалыг јӱз, индалӱј вылын ныра да кыз-ӱврӱ уӱжалыг служакјасӱс, ботчамӱј ӱтвылыг весавны туйтӱм јӱзӱсӱ аппаратыг.

Абу журнуӱдыгјас, а вредӱтыгјас.

РКІ, тајӱ „чиновник“ - вылас јона елаӱбны.

Јунь 30 лунӱ пырӱ ме Гельпромӱ колхозјасӱн жура-лыс-динӱ. Шыаӱ Попов јорт-динӱ, оз-ӱ мӱса меным ӱет ин-дӱдјас, кызӱжык колхоз ор-ганџујтны кутчӱсны. Попов-лы, буракӱ, абу волӱм окота сорнӱтныд, пырӱ устав-вылӱ ыстыӱс.

„Устав“, шуас: „магазин та-јылыг ем, да ӱнӱ сор-нӱн петавныс: регыд кык час,

Кабала гагјас.

Ме возын ӱтӱ гӱжӱд: кол-хоз корӱ локтан вога креди-тујтан планӱ сујны налыг коланторјасӱс машинајас-вы-лӱ. Тајӱ гӱжӱдыс уналатӱ-нӱн кыштовтӱма, унаӱн-нӱн сӱјӱс лыффылӱмаӱс, уна-нӱн кы-рамјас сенӱ емӱс. Мукӱд бу-мага-вылас весӱгтӱ ӱ гӱжӱ-дыс-нӱн оз тӱдчы гӱжӱд-вылас гӱжӱма. ОЗУ-ӱ воӱм мыӱтӱ тајӱ гӱжӱдыс 19 нуме-ра воӱма ӱтӱк морт кӱб. Сы-ордӱ вескавтӱ, ог тӱд кытјастӱ ветлӱдлӱс. Сӱјӱ морт-тыс гӱжӱдтӱ лыффыд-бӱрын пуктӱ резолутсӱја: „т. Буты-реву, В. Ны... 26-VI“ Бутырев оз-жӱ кӱсӱјӱ сӱјӱ колччыны. Сӱјӱ бара-жӱ пуктӱ резолу-тсӱја, сӱмын куӱжыкӱс: —

а мијан тани ӱнӱ абу“. [Бӱры-нас горӱдӱс рочӱн: „Надо бы-ло раньше приходиться“ дај мунӱс ме-диныс.

Мем сорнӱтны да жуаӱны ӱнекодлыг лоӱ. Сулалыштӱ јешӱд сенӱ вел дыр-код-на дај петӱ. Банӱн - тај, пырӱ да гугӱн петӱ.

Ок, ӱкыд таҕнад лоас мијанлы колхозјастӱ лосӱдны. Козлов Ф.

„Колхозбюро. для включения в план снабжения колхозов на 29-30 г. И. Бутырев... 26-VI“. Регистратура - пыр ОЗУ-ыг тајӱ гӱжӱдыс петӱс Гельпром-са регистратураӱ да сенӱ ба-ра воӱс ӱтӱк Гельпромса служаклы. дыр думажтӱг-гӱжӱд-вылас којмӱд резолутсӱја шыапкӱсны „Козлову А. П.“ Со-кымын гӱжӱд-нӱн ӱкмӱс! Ферт тајӱ ӱчоттор-жылыг бы-тӱ гӱжӱдыс, сӱмын гӱгӱр-бок-кӱ виӱддлыны, лыффынысӱ бура уна кадыс мунӱ. Мукӱд гӱжӱдјас-вылын резолутсӱјајас тыр овлӱ. Кыс-кӱ гӱжӱдјас ыстӱм да лышнеј резолутсӱја-јас пукталӱмсӱ кад-нӱн бы-рӱдны.

„Тӱд“

Туйјас да посјас кӱсӱмаӱс.

Крестьяна весӱг оз мӱвпыштлыны туйјас лӱ-еӱдӱм-могыс. Возмӱстчыг јӱзлы колӱ бот-чыны туй да пос зӱнҕавны, кыскӱј став јӱзӱсӱ. Гӱкткодӱн-кӱ петан, лунӱн зӱнҕтан.

Термаӱдј посӱ лӱеӱдыштны.

Сыктыварсаҕа Кырув пе-ревозан лунӱн ем Стакеј пос. Кыкнанладор пос-помыс кырӱма да тупкалӱма пӱвтора-јасӱн. Воӱс страда. Крестьяна кутасны ветлыны вӱлӱн ви-чылӱ дај Виҕабӱж вӱлӱкӱдјӱ-зыд мыјта ветлӱ. дыр-ӱ та-щӱм поскад вӱв коктӱ чег-ны? Частӱ ветлыс.

Вӱчӱмаӱс раз-код москӱ.

Јемдинын улӱча - кузаыс крестьяналӱн лӱеӱдӱма троту-арјас. Пӱвјасыс абу тувјав-лӱма да частӱ костас вӱлӱн лӱбӱ ӱтӱ помас сувтан да мӱд помыс вылӱ лептыӱ, кӱт жур-јасӱс поткӱдалас. ВӱК-лӱн вӱлӱ-нӱн ӱбжајитана шуӱм сы-жылыс да ме ог тӱд мыјла олӱмӱ оз пӱрт.

Октябрскеј.

Тельгаӱн оз поз ветлыны.

Палаҕа (Сык. у.) шорса чӱмовје - костын туйыс зев омӱл. Мукӱд местаӱдыс ваӱн став туйсӱ кырӱдӱма, муртса тельгаӱн тӱрӱ. Уна ветлы-јас-нӱн тельгаӱн пӱрлывлӱ-маӱс.

Колӱ-жӱ еокӱн зӱнҕтавны-да. В. Л.

Тан абу-жӱ зев бур.

Часа-Пала вӱл. (Јемдин у.) костын туй зев омӱл. ӱтӱ шор пос зӱкӱд-нӱн кӱсӱма, вӱвја-сӱн оз поз мунны.

Лӱм пу.

Ассӱ еој-пиас колӱ лојыштны.

Језеҕича оиктын, Јемдин у. зӱнҕталӱсны тракт туй да зӱнҕ-тавтӱчыс вӱлӱ буржык. Туй вӱчтӱз фезаҕник Н. В. Ты-ринлы вӱлӱ воӱма телеграмма, туй вӱчан-пӱ колӱ еновтлы-ны. Сӱјӱ вӱсталӱмсӱ Тынӱн ез кызы. ӱнӱ туй-кузаыс мунны оз поз. Туй-вылӱ лептӱма куш оој куӱм веот-кыза, а лыа абу вајлӱмаӱс. Туйсӱ бурмӱдӱм-пыффи, сӱмын шыкӱдӱмаӱс.

Бӱжтӱм руч.

Пырӱма Јукмӱсӱ.

Тebra вӱл. (Сык. у.) Ыб-пон оиктыс том зон Коҕук-Иван јунь 25-д лунӱ рытнас четчыштӱма зев жуждӱ ӱш-мӱсӱ. Јоҕа кулҕанитлӱма, кык мортӱс-нӱн начкылӱма. Јӱзыс чажтӱны, четчыштӱс-пӱ сы-вӱсна, мед оз ло мынтыны кык мортлы алымент.

Тыдорса фетина.

дышӱдчӱм-вӱсма оз тӱд-маҕны законјасӱн да тсӱркуларјасӱн.

Мијан област-паота служакшеј-пӱвсын зев уна кы-зытӱм јӱз. ӱткымыныс оз кызы дыш-понда, ӱельчкӱа щӱктӱмјас-вылӱ виӱдӱдӱм-пон-да, ӱткымыныс ӱ нарӱснӱ кы-зытӱм-вӱсна. Зев колан стро-ка гӱжӱдјас ыстан, а места-јас-вылын мукӱдсӱ оз-ӱ лы-фыны.

Бостам Облторготделыг гӱжӱд, кодӱс вӱлӱ ыстӱма ко-перативјасӱ колан во наҕ виӱдӱмӱжык сеталӱм-жылыс. Унжык коперативыс ез кы-зыны, а Нубдинса коператив лыффытӱг сӱјӱс вурӱма фелӱ-јас-бердас. Бостам Обиспол-комлыс шуӱмсӱ мельничасын ӱзӱмыс наҕӱн бостӱм-жылыс. Исполкомјас бара-жӱ ӱткымы-ныс сӱјӱ шуӱм-вылад ез-на виӱддлыны ӱнӱз. Вузасан сфелкајас региструјтӱм-жы-лыс совпарткомлыс шуӱмсӱ абу кызымаӱс Сыктыварса Госбанкын да Комлӱсын уҕа-лысјас. Госторглӱн аппарат зев-жӱ дыш законјастӱ кы-зытӱм-вылад. Бостам-кӱ Обсо-јузлыг гӱжӱдјас, кызыс улыс-са коперативјас оз кызыны.

Тащӱм уҕлы ковмас пук-тыны пом. Ми тащӱм уҕӱн олӱм кыптӱдны ог вермӱј. Быд уҕ-вылын сӱветскеј аппарат-лыз корам, мед волӱ мыјтре-буйтӱ вӱчӱма ӱдӱј да бура. Ковмас бура пуктыны лы-вылӱ сещӱм јӱзсӱ, кодјас оз кӱсӱны кызыны, лӱбӱ кыз-сурӱ вӱчӱны вылысжык уч-реждӱеҕејаслыг шуӱмјасӱс. дышӱдчыг јӱз сӱвет аппара-тӱ оз ковны. Најӱс ковмас весавны.

Сезга колӱ виӱддлыны щӱщ сы-вылӱ, мед лышнеј ковтӱм торјас оз жуаӱны. Оз поз жу-аӱны улысса организатсӱјајас-лыг сещӱм торјас, мыј оз-ӱ ковлы.

Партјачејкајаслы, профсо-јузјаслы колӱ бура виӱддны став ӱельчкӱјас-вылӱ, колӱ корны отчотјас асланыс шыен-јаслыг щӱкыдҕыка да сезга ӱельчкӱјасӱс веокӱдлыны. А кодӱ оз вермы вӱччысӱ, сет-ны сещӱм мортлыс озсӱг.

І. Кузӱванов.

РКІ сажӱдӱ уҕӱмыс.

Быдлаын, быд пелӱсын чуксаӱсны кӱдны унжык наҕ, воҕыв тӱжыҕисны кӱдчы-вӱсна. А вот палаҕҕаса испол-комын журалыг Кармановлӱн унмовысӱма да мыј керан?

Локтӱс Палаҕҕаӱ парекод. Ваӱс палаҕҕасалы 3200 кгр. кӱдчыс. Кӱдчыс примӱтыс ӱе-код оз лок. Сулалӱс парекод час, мӱдӱс, којмӱдӱс, сӱз сылы лоӱ видчысны кӱдчыс примӱ-тӱмтӱ зӱнҕ 11 час.

Мед воҕд-кежлӱ Карманов кызкӱ јонжыка унзӱлыскӱд вермаҕис, РКІ шуӱс сетны сылы буюрократалӱмыс вы-говор.

Школајасын велӱдчыгјас дышӱдчӱны.

Тӱјансаҕа сӱктса јӱз видчыӱны озсӱг, бырӱдны пе-мыдлун. Возмӱстчыг ушӱтельјас, котыртӱ став ве-лӱдыгјасӱ да ботчӱ буржыка јӱз-кост уҕ-бердӱ.

дырӱ-ӱ јешӱд виӱддасны-а?

Часса (Јемдин у.) школа-ын заведуйтыс, В. А. Буткӱ-нӱс јона-нӱн гӱжӱсны гаче-тад, сӱмын ӱнӱм оз отсав, ас-ныралуныс ез-на чӱн.

Тани лоӱ со кушӱмвылтор јас пасыштны. Таво тӱвнас школа ӱм-вылӱ школаӱмыс-ган доз бостӱма да сӱмын мысұынысӱ сетыс велӱдчыг-јасыдлы ез удајтчыс. Буткӱн сӱјӱс аслас оемјаислы пате-раас ӱшӱдӱма.

Сезга Буткӱн тӱвнас-жӱ школаса коператив кӱсӱма востыны да боставлӱма велӱ-чысјаслыс ӱм шажт 2-гӱгӱр,

взносјас-пыффи. Сӱмын воҕд-сӱ Буткӱн та-понда ӱнӱм абу вӱчӱма дај ӱмсӱ ӱнекод-лы бӱр абу сетӱма. Велӱд-чысјас та-куза јона нораӱд-ны. Буткӱн ассӱ ыҕыдӱ пук-тӱмла, оз тӱр выл школапы-щкӱс овны. Мӱд велӱдыс Туркӱнаӱс оз сӱбӱд. Школа-ас еокӱ мӱд велӱдыс лӱ-еӱдӱма нарӱснӱ торја олан-ин-да.

Буткӱн тајӱ школасӱ лыф-дӱ зӱк асұыс-мос, коммунист мортлы таҕ уҕавны абу миҕа.

Тӱдыс.

дырӱ-нӱ лоӱ ескӱдан-пассӱ видчыены.

Лтебежнеј оиктын, Немдин вӱл., Кулӱмдин у. ӱчӱт шко-лаын велӱдыс — Напалкова Н. П. школа помалысјаслы ескӱданпассӱ абу ставыслы сетӱма.

Ескӱданпассӱ сетавны вӱ-лӱ шуӱма ӱтӱ рытӱ школаса сӱвет-вылын. Велӱдыс шуӱ, оз-пӱ тырмы ставныдлы, шка-пӱ-пӱ гудрасӱма да мӱд лун-пӱ корса да сета. ӱнӱ На-палкова мунӱма гортас. Ве-лӱдчысјас мӱвпалӱны вӱлӱ мунны воҕд велӱдчыны да е-скӱданпасыс абу.

Бараҕ-бу.

Выл-пӱлӱс бабна.

Турја-Ыб вӱлӱстын, Јем-дин у., велӱдыс Сидорова зев омӱла нубӱдӱ јӱз-костса уҕ.

Бур уҕ нубӱдӱм-пыффи ӱтӱ нывбабалы сетӱма лекарство кынӱмыс кага вӱтлыны, да нывбабаыс муртса абу кулӱ-ма.

Тӱдыс.

Велӱдысјас омӱла уҕжалӱны.

Визса (Јемдин у.) велӱдыс-јас—Полещикова да С. Н. По-дорова зев омӱла нубӱдӱны асұыныс уҕ. Велӱдчыс бат-мамјаскӱд ӱнекушӱм сорнӱ абу нулывлӱмаӱс. Школаса сӱвет, ӱтыс кынҕи, абу-жӱ вӱвлӱма. Велӱдӱны челаӱс омӱла, асывнас 10 часаҕа да 12-13 часӱз јӱз-костса уҕ оз ну-дӱны. Омӱла уҕ пуктӱм-вӱс-на јӱз оз раҕејтны тајӱ ве-лӱдысјасӱс.

Визса.

ӱнӱ ӱебое сӱнсӱ востас.

Февраль тӱлысын 1928 воӱ Грива вӱлӱстувса кер лезыс Шарапов јорт дојмылӱма да вел дыр абу вермӱма уҕав-нысӱ. Страхкассаан озсӱг сылӱн ӱнӱз-на босттӱм. Се-тыс мыжа којгортса конто-раыс щӱтовод Шишкӱн, уҕд-мӱн уҕжалӱмысла абу колана документјасӱ некытчӱ мӱдӱ-дӱма-да Рабочком сӱјӱ-жӱ нӱнӱм абу вӱчӱма та-куза.

РКІ Шишкӱнӱс дыр уҕд-чыс щӱктӱс роскӱн чышыкышт-ны места-вывыс. Рабочком-жылыс јуӱртӱма областувса сојузас.

Кодлы кызӱ слӱјмас.

Половник-Укта туй вӱчӱ-дыс А. А. Прокопјев Вӱз вӱ-лӱстын туй-динын уҕжалыс-лы мынтӱ кодлы 80 урӱн, кодлы 65 урӱн, кодлы 45 урӱн метрыс. Никонор-Ваг-Петралы сетӱс 80 урӱн, Ог-рам-ӱлӱшлы сещӱм-жӱ оој да васӱдиныс мынтӱс 65 урӱн. фезаҕникас бостӱма важ са-ломшыкӱс да патера кӱчӱнӱс, бытӱтӱ наыс-тујанаыс ез-нӱн ӱнекод вӱв.

Пома.

Пукалам море-дорын да видчысам.

Гельпромсојуза Воја гораа артел (тӱчӱла вӱчысјас)-кост 1917-18-ӱд вога лӱеӱдчӱм-сертӱ артелыслы колӱ бостны 50% Гельпромӱн вузалӱм тӱ-чӱла ӱфеллејас доныс. 1927 да 1928 војасӱ вӱлӱ вузалӱма став ӱфеллесӱ 50633 ш. 18 ур дон. Прибыл корӱм могыс артел зев-нӱн унаыс шыдчы-лис, а Гельпром век сӱмын кӱсұысӱ ыстыны ӱмсӱ. Артел-са шыенјаслӱн став терпен-неыс-нӱн бырӱ. Ставыс скӱр-мӱмаӱс да корӱны Гельпром-лыс ӱдӱнжык ыстыны ӱмсӱ. Сыкӱд щӱщ најӱ корӱны, мед вӱлӱ најӱс јуӱртӱма, кушӱм донӱн налыс ӱфеллесӱ вуза-лӱма, кушӱм накладнеј рӱс-кодјас пуктӱмаӱс тӱварыс-вылӱ печераса да главнеј контораас (торӱн кыкнан-лаас).

Артеллӱн уҕыс ӱнӱ јона зугоӱма. Вӱлӱны ӱм лотај-тӱмјас 5000 оурс шажт-гӱгӱр. Гельпромыслы уҕжӱз кӱжӱ 11.000-ӱз. Ем-на мукӱдлы уҕжӱзјас.

Шлен.

Сөветö бөрҗысөм.

Кушдөм өктҗас вождөр бөрҗын вөтчылысны, таво медса-возын муноны.

Мыс муно возын.

Мысын, Кулөмдін у., сөветö бөрҗысөм муніс буржыка воцза бөрҗысөм-дорыс. Коланас өкыджык вөлі ужсө пуктыныс, бурсылысас жона торкасыны-да. Онҗ најө озжык-нын мешајтчыны. Отчот-јас кывзан собраннејас-вылө ескө ещаднжык волісны, јөзыс

пур-вылынөс-на вөлісны - да, а бөрҗысны локтисны 82%-саң 100%-өз торја участок-јасын. Сельсоветö шленө унжыкыс вескаліс гөла олыспыс. Президиумын лоі өтї нывбаба, дөва. Онї сїјө временнө јуралысын.

Төдыс.

Јемдін абу жона воцмөстчөма.

Јемдін жона колтчө, весіг жын јөзыс абу волөма бөрҗысны.

Јемдін вөлөстын отчотнеј собранне-вылө воліс 542 морт лібө 52,3%, на-пін 342 нывбаба. Горнїтыс унжыкыс вөлі нывбаба. Мед жона сорнїтисны нан норма-куча. Индалісны вел уна нелучкїјас. Чан сеталөмаөс кычї-сурө, аскот вот чукөрттөм-на, вїзму лошдөсјас кїсөдмаөс, пөжарнеј кблуж көнї-сурө, сектїсїјас зев өмөла ужалөмаөс, отчот весіг өтї абу вөлөма да с. в. Воцө-вылө индїсны вөчны со мыјјас: востыны Палавајө школа, суцдөны кык өктө пөжарнеј машинајас, лөбөдны Вогвадїнө радио, регыджы-

көн помавны вїзму јуклөм, чукөртны аскотса вот, өктҗасө воставны гөрд пелөсјас да мукөдтор.

Бөрҗысан собранне-вылө воліс 716 морт лібө 45,1%, нывбаба на-пін вөлі 411 морт лібө 49,9%. Сельсоветö бөрҗөм 33 шлен-пїыс 5 нывбаба да кык гөрдармејеч, унжыкыс гөль-крестана, 5 шөр-кода да өтї озыр олыс. Јуралысө вескаліс гөль-крестанїн, секретарас колї важыс, көмөд шленыс—шөркофдема олыс. Ставыс најө беспар-тїнејјас.

Гөрд шондї.

Мыј сетө Комї областлы рајонї-рујтчөм.

Комї областын сельсоветјас-ыд өнөз вөлісөмын 42, воліс-полкомјас—95 да исполком-јас 4. Тајө ічөткї лыдпасјас-нын вїсталөны неладнөторјас. Од сөвет лөбөдөма медса под улас колө лыднас мед-уна лоны, а мїјан өнөз-на воліс-полкомјасыд вөлі унжык. Ферт, тащөм-нога лөбө-дөмысла ужыс ез вермы мун-ны быдлатї шылыда. Востам көт ужалыс војтыр - бердын ужалөм да најөс (ужалысөс) сөвет уж-бердө матысө-дөм. Медса јонасө таладор-боксаыс і вөпї төдчө став ужыс. Пыр шылөдам-мөлдө-дам, а век лоө грунјөс-гран-јөс.

Мыјла-нө өнөз вөлі тацї? Өтї-кө: сельсоветјаслөн пра-ваыс первојјасө, вөлі зев ічөт. Сөщөм праванад ужав-ны мїјан комї өктҗасын не-кушдөма оз шогмы. Мөд-кө: өд улысаынд вылөчыс вы-ногөн власт лөбөдөмыд абу ічөт уж. Сөтчө колө гырыс вын-өбөс, колө гөгөрбок ар-тавны да лөбөдны сїз, мед ескө некытї ез кут зуртны нї вїлсјавны. Сөщөм быдла-тї буреца лөбөдөмас, мїјан өнөз-на выннөм ез тырмыв. Онї со рајонїрујтчїгад вө-лїстї таладор - боксаыс лої бура арталөма да вөчөма сїз, медым матысөмас властыс уж-алысөс јонжыка, крепыджыка вермасны бостчыны Сөвет уж-бердө—сөлдөмаыс кут-чөсасын быдлунаја ужас.

Сбылыс-ө тајө тацї лқї? Војдөр Комї областын вө-лї бөрҗоны влөстувса сјезд-вылө делегатјасөс. Сјездыс овывлө сөмын бөрҗысөс, а быдлуна уж-вылас вөлі колө вїзөдны да нуөдны сомын ВК-лөн президиум да пленум. Президиумас вөліны 3 морт,

а пленумас 9-саң 11 мортөз. Тајө лыдыс, өнїја-пөлөс өлөм самнад да ужалыс војтытлөн воыс-воө актївнозт кыптөмөд-ферт, абу тырмана. Тајө не-нучкїторсө со өнї лої шылө-дөма.

Онҗа бөрҗысөгөн быд сель-советө лої бөрҗөма депутат-јасөс. Депутат лыдсө шудөма бөрҗыныс быд 25 мортөсәң 100 мортөз өткөс (лөбөдөма сїзө өктас олыс војтыр лыд-сертыс, вїзөд ОИК бјульетен № 6—1929 в.).

Медса ещә јөза сельсовет-ас кутас лыдфысны 20 депу-тат, а медса унаас—50 депутат. А сельсовет лыдыс лоө 150 (Пыса, Слуда да Пе-чера өтлаалөмөн).

дас мортыс алї ветымын-ыс вермасны јонжыка да буржыка ужавны? Ме шуа ветымын мортыдлөн ферт вынөд унжык лоө. А најө ставнаныс кутасын ужавны сөвет быдлуна уж-вылын.

Сөсөа ујездыд вөлі сөмын нөп, а өнї сы-местаөд лөбөдө-ма дас рајон. Властыс шөр-кофдемасө і ганї јөзлаң ма-тысөм 2½-мында.

Онї сөсөа унаыс јуасласны мїјанлыс, корсаң-пө кутасын ужавны сельсоветјас да рај-исполкомјас. Та-вылө мї со-мыј шуам: сельсоветјаслы да рајисполкомјаслы колө ужав-нысө завофїтны бөрҗан лун-саыс-жө. Од бөрҗөм-бөрад важ волісполкомјаслөн да УИК-лөн полномочїеыс бырө, өтї местаын кык-пөлөс власт оз овлы. Та-сертї мї нафөјт-чам, мыј өнї өктҗасад быд-лаын-нын ужалө сельсовет, көт і јуөрјасыс та-жылыс мїјан-ордын ещә-на. Рајисполком-јас завофїтчасны ужавны јул 21-23-д лунјасөаң. (Онї јул 18-19-д лунјасө быд рајонын вөсөс рајөсөздјас).

Горсоветлы ужјас ин-далөны.

Обсудын, Прокуратураын, Нарсудын, Адмотфелын да ГПУ-ын служашејјас асла-ныс чукөртчылөм-вылын кыв-зисны Микајлов јортлыс док-лад Горсоветлөн уж нуөдөм-јылыс. Јөзыс вөлі прөцент 50-гөгөр. Өтї-мөд шыаглісны док-лад-куча. Вөліны уна воп-росјас. Горнїтысас адөны, мыј Горсоветлөн өлөмө абу пөртөма уна тор важ нака-зыс. Медса јонжыка вөлі гор-нї карын благоустројство-јы-лыс. Кушдөм москї-пө Гор-коммунотфеллөн, сїјө і өмөл. Кушдөм двор мунїсїпалї-іро-ваннеј керка-бердын, сенї і медса уна јогыс да најтыс. Зев нөжјө муно выл стрө-ба коммунотфеллөн. Карса улычајас өмөлөс. Јонжыка-кө зерас, Коммунїстїческеј улы-чаөд летчыны оз поз рынок-вылө—најтыс зев уна. Гор-по столовејын зараза өтї-мөд-лы сеталөны. Некушдөм пөра-док сенї абу. Өбөд лоө вїд-чыны часөн-жынјөн лїбө-дыржык. Гојысаскөд шөщ-сөјгөн пукалөны сафтөм код војтыр. Оз, буракө, гөгөрво заведүушшејыс неуна бур-жык пөрадок пуктыны... Боль-нычаын јешчө уна нелучкї-ыд. Врач Комлн мөдөма премеја јуны. Некушдөм вы-говорјас сылы оз фөјстүвїтны көлө-пө мөдөдны мырдөн ле-чїтны диспансерө. Бјуро ско-рој помошї, лоөма бјуро скорөј смертї-ө“. Важөн, колөм војасө, карө воөм јөз зајмїтөма медса бур патера-јасө да өнї воыс јөзлы лоө овны көнкө Сыктывдїнпомчн да Вьлгөртдорын-да. Колө-жө ескө та-вылө вїзөдлыны-да. Сорнїтөм-бөрҗын шуїсны—бөрҗыны комїсөїја наказ вөч-ны, важ наказсө нөшта вын-сөдны, медым өлөмө пөртас-ны.

А. А.

Төлеграммөн воөм јуөрјас-сертї Сыктыв ујездын бөрҗы-сөм ужыс ештөма-нын. 17 сельсоветө бөрҗысөгөн волөма-өс бөрҗысөсөсәс 11220 морт; сїјө лыдыс нывбабајас 5,503 морт. Бөрҗөмаөс сельветса шленас 500 мортөс, нывба-бајас вескалөмаөс 80 морт. Јемдін ујездыс өнїөз өмөс со-кушдөм лыдпасјас: бөрҗөмаөс 13 сельсовет; бөрҗысанїнас волөмаөс 5758 морт. Тајө лыдыс нывбабајас 2958 морт. Сельсоветө бөрҗөмаөс 325 морт. Нывбабајасөс 43-өс. Кулөмдїныс да Ізвыс выл јуөрјас ез-на воны.

Кушдөм-жө мојгас сулалө-ны өнї вылыс бөрҗөм сельсо-ветјас-возын. Медса војдөр өнїсаң-жө налы лоө кутчы-ны, мед ескө бура нуөдны ар-га су-көздан кампанье да Краснеј армїјаө призывајтчөм. Тајө ужјасыс өнї цїк-нын јур-выланым. Сөветјаслы өнїсаң-жө ковмас мөвпыштлыны да лөбөдчыны тајө уж-вылас. Таыс өтдөр ковмас төждыс-ны, медым бура өлөмө пөрт-ны вїт вөса план өмөс лө-бөдөм да бурмөдөм-куча. Та-сертї і лоө лөбөдны сельсө-ветјаслы уж-нуөдан планјас-сө, төждысны быд-ногөн мед ескө өдјөнжык кыпөдны өкт-са өмөсөсө.

Комї Мїшө.

Јөз ужалөны, а Геранїм куїлө.

Лопыдыс, Локчїм вожыс, таво велөдчїс совпартшколаын Кїрушов Г. С... Онї гортас шөјтчө, өлө тө-лыс-нын да уж-дїнө кїсө ез-на пук-тыв ізас вөрөддөм-мында. Сөмын со мыј вөчө:

Мамыслөн комкотыс кїсөма да вөлөм шөктө вурштыны.

— Геранїм! вај вөч меным ком-кот...

— Ме комкот вөча? Ме о! Ме-нам-өд кїјө гадмас нырагөсө вө-чїгөн, дај-өд менө ез леңны комкот вөчны, а шөјтчыны леңисны.

Мөдыс мамыс вөлөм шөктө: пөт-лө, пїјө, вөч пїна, нїнөмөн пїновт-ны...

— Чөв! Ме пїна вөча? Ме-өд пїна вөчны ег лөк?

— Пес керавны мамыс нуөдөма да весігас абу четчөма.

Жар шондїја лунјасө Геранїм купатчө да куїлө лөстөг лыа-вї-лын, а кор-ї өшнї-улас воысөсөс да сенї куїлө, газет да ныга лыдөд. Ветлыс-муныс јөзыс јуаласын,—

мы-нө-пө керан? да-сїјө шуө: Ме, зонмө, танї леңїтча, школаад велө-дчїгөн пыр керкаад өлі да өлөм! өнї колө йвла сынөднас леңїтчы-тны. Сөсөа гуөднїкөн лөдругасы-лысө винајас јуышталө да гуөднїкө војдыд велтө йвла-вылын. Ачыс-өд пыр колк-вылын да јөв-вылым өлө. Мамыс чојыскөд оз дугдыны мырсанїны, а сїјө мырөг-костыс јөв да колк јуө да өлө. Мамысјас уж-вылыс локтасын, да јөлыс па-ныштныс абу. Со-кытї Кїрушев јортыд өмөсөсө бурмөдө.

Став Лопыдн-кофөс-нїн со јөзыс шөнөдны сы-вылө. Совпарт-школаын-кө кутан,—шубны—велө-дчыны, оз ков ужавны. Со-тај Ге-ранїм велөдчїс таво да весігас уж-авныс-абу шөктөмаөс, сөмын куїлө-мөн шөјтчыны лөдөмаөс.

— Кык морт-кө паньдөсасын, сїјө-нын сорнїтөны:—„Лөбөд-жө-нїн вөлөдчөм јөзлы овны, сөмын даө-нан өөї!“

Карп.

Олам петук горзөм да мөс водөм-гертї.

Сыктыварө лөнтөм-бөрҗын ме-куїм часї-нын жуғдө: кык часї—Хо-дкї да өтї будїлнїк быд лун стрел-касө бөрө-воцө вешталөмөн. Пыр-көсї лөбөдны, мед ескө каланчаөд өткөдө мунїс. Нөлөд часї муртса-нїн ег швакчөптыны өтен-бердө, да өтї бур морт сөвет өетїс: те-лө бост-жө часїтө да мун галанча-дї-нас, гашкө-пө часїтө оз пөрјас-да вөд те велөдчөм морт, звн шынд кучкөм-бөрас пырытөм-пыр пелө-чыд оз во; «очен-лө просто» вер-мас вїт минут і сормыны. Те - пө олан куїм улыча-сајын. Өтї лун-тө мун да пуква каланча-дїнас, өнї лунныс шондїа да поцө лукавны бытө курорт-вылын.

Ме вїсталї сылы аттө велөдөмыс-вылө. Сөсөа өтп. корї да аскїнас пу-калї-нїн каланча дорын. Кучкаліс көкјамыс час. Вїзөдлї часї-вылө да шај-пај мунї; часї-вылын көкјамыс-жө. Куїмыс зев бура окыштї тсї-фөрбладсө, сөщөм лубө лої

Пукала воцө. Радыдла четчыны нї нїнөм оз вермы. Часї кощө, бытөд төд-мед і ем. Кад мунө. Вї-зөдлї—10 минут-бөртї колө кучка-вны өкмыс час. Сөдөм-вылын зев долыд. Көсја вөлі сывыны гөрөдны.

друг каланчаын, зонмө, кутїены тонгыны өкмыс час, а мөнам дас минуттөм-на өкмысөчыд. Неуна часїтө ег талышт кок-улө, кушдө-нө часї, часөн-кө дас мунут колтчө.

Часї кашкө. Ме пукала, скөрмї сөщөма, оз вермы четчыны. Ег-ї төдлы, кычї пөранд колї. Вїзөдлї часї-вылө да өкурат дас час. Каланча лантөма. Сулаллї чунөс да өнїсасөс нїртыштї. Часї-вылад збыл-дас час. Став вїрөј кайс јурө. Цїк-јөмі-коө Нөдыр-мыгөтї кывза—кө-нөдөны дас час, а мөнам час-вы-лын 10 минут 11 час-вылө-нїн пе-төма. Јортчыштї чорыда-код... Зев-локыс четчї. Вїзөдла—өкөс-дорас вїргөн јура морт сулалө.

— Олан-вылан!—Шуї ме сылы, сөсөа став шөгөс вїсталї. Сїјө бөстїс меным будїлнїктө да пелөдїнас пук-тїс,—«зев бур чачыс»—шуө; мїјан каланчаын-өд кучкалөны кычї ве-калө: кор дас минут бөрҗын, а кор і возын—сїјө нїнөм. Кор кылан звөнїтөм, сїчї і лыдфдї: дас минуттөм көкјамыс час, лїбө дас минут өкмыс-вылын. Сыктыварөд-өд абу Аме-рїка. Мыј стөчсө звөнїтн.

Георг.

Пошта куд.

Вїчїн. Адзылыс. Отпуснїк-јывөд өтенгазетө гїж.

Вїчїн. Кр-нїнлы. Јуралыс-јывөд уна-нын гїжлїм.

Неладнө норма өтөм-јывөд гїж өтенө-өшдөдан газетад.

Лебежнеј. Булышовлы. Вај гїж дај лоан сөлкор. Мыј-нө кушдөм награда коран өетны ком-сомөлөчыдлы? Шуан, бура ужалıs, а мыј вөчıs он гїж.

Ајкїна. 3-нлы. Кулїгантө өтенгазет-пырыд медбур ескө вөлі завофїтны бурмөдөны.

Гыбад. Осеповлы. Төнад 7-өд гїжөдторјыд вөлөма „Комї морт“—вылө сөм чукөртөм-жылыс. Сөщөм гїжөдторјыс мї гөкорар өгө мынтө. Совпартшколаө төнө, көнкө, влөдөсөаыд ез индыны-да. Од став гөль јөзсө он-на вермы Совпарт-школа-пырыс леңны, лоө бөрҗөмөн.

Јертымдїна (Удораын) Осоавї-хїм чачејка „Комї морт“-нїма са-мөлет-вылө чукөртсїс да мөдөдсїс Јемдїна ујездувса Осоавїхїм со-ветө кыч (20) шајт. Сөм өктөм му-нона. Мї нафөјтчам, мыј шајт дас јешчө өктасын, сөмын өблөмеан-жык колө бөсөвыны секретар Пав-леков јортлы.

Нїк. Макїмов.

Јуөр.

Кардорса Крајөвөј Совпартшко-лаө өетөмаөс таво-көжлө велөд-чыны мөдөдны Комї Обкомлы 10 мөста. Кодї көсїө мунны сетчө велөдчыны, колө өетны шыөдчөм ВКП(б) Укомјасө да Сыктывдн карса Рајкомө.

Укомјасө август 5 лун-көжлө шы-өдчөмјасө мөдөдны ОК-бердса АППО-ын отборочнеј комїсөїјаө. АППО ОК ВКП(б).

Отв. редактор М. П. Мїшн.